

AGENCIJA ZA SIGURNOST HRANE BOSNE I HERCEGOVINE

1053

Na osnovu člana 56. Zakona o hrani ("Službeni glasnik BiH", broj 50/04), člana 61. Zakona o upravi ("Službeni glasnik BiH", br. 32/02 i 102/09), člana 193. stav (1) Zakona o upravnom postupku ("Službeni glasnik BiH", br. 29/02, 12/04, 88/07, 93/09 i 41/13), člana 11. Zakona o genetski modificiranim organizmima ("Službeni glasnik BiH", broj 23/09), člana 19. Pravilnika o uslovima i postupku izdavanja odobrenja za stavljanje genetski modificirane hrane i hrane za životinje prvi put na tržište Bosne i Hercegovine i zahtjevima koji se odnose na njihovu sljedivost i označavanje ("Službeni glasnik BiH", br. 78/12 i 62/15) i Mišljenja Vijeća za genetski modificirane organizme (broj UP-1-50-4-21-2/15, od 28.8.2015.), po zahtjevu za izdavanje rješenja o odobrenju za stavljanje na tržište hrane za životinje koja sadrži genetski modificirane organizme koji je podnio subjekat Agropex d.o.o., ulica Obudovac br. 1, Obudovac, Šamac, Bosna i Hercegovina, Agencija za sigurnost hrane Bosne i Hercegovine donosi

RJEŠENJE

1. Odobrava se subjektu Agropex d.o.o., ulica Obudovac br. 1, Obudovac, Šamac, stavljanje na tržište Bosne i Hercegovine genetski modificirane soje **MON-Ø4Ø32-6 (kvantifikacija "Real-time PCR" >95%)**, a koja će se koristiti isključivo kao hrana za životinje.
2. Zabranjuje se namjerno unošenje u okoliš/sjetva genetski modificirane soje iz tačke 1. ovog rješenja.
3. Prilikom stavljanja na tržište hrane za životinje iz tačke 1. ovog rješenja, a u skladu s odredbama člana 52. Zakona o genetski modificiranim organizmima ("Službeni glasnik BiH", broj 23/09) i odredbama Pravilnika o uslovima i postupku izdavanja odobrenja za stavljanje genetski modificirane hrane i hrane za životinje prvi put na tržište Bosne i Hercegovine i zahtjevima koji se odnose na njihovu

sljedivost i označavanje ("Službeni glasnik BiH", br. 78/12 i 62/15), subjekat u poslovanju s hranom za životinje iz tačke 1. ovog rješenja dužan je osigurati da:

- a) na oznaci na zapakiranom proizvodu piše: "Ovaj proizvod sadrži genetski modificiranu soju (MON-Ø4Ø32-6)";
  - b) se na nezapakiranom proizvodu ponuđenom krajnjem potrošaču oznaka: "Ovaj proizvod sadrži genetski modificiranu soju (MON-Ø4Ø32-6)" stavi na proizvod ili neposredno uz proizvod, kao i na prateću dokumentaciju (fakturu).
4. U skladu s odredbama člana 51. Zakona o genetski modificiranim organizmima, subjekat u poslovanju s hranom za životinje iz tačke 1. ovog rješenja dužan je u daljnjoj distribuciji subjektu u poslovanju s hranom za životinje koji prima proizvod dostaviti prateću dokumentaciju s informacijama da proizvod sadrži ili se sastoji od genetski modificiranih organizama i upoznati ga s obavezom označavanja ovog proizvoda u skladu s odredbama člana 52. Zakona o genetski modificiranim organizmima.
  5. U skladu s odredbama člana 24. Pravilnika o uslovima i postupku izdavanja odobrenja za stavljanje genetski modificirane hrane i hrane za životinje prvi put na tržište Bosne i Hercegovine i zahtjevima koji se odnose na njihovu sljedivost i označavanje, podnosilac zahtjeva dužan je osigurati sljedeće oznake na pakiranju:
    - a) za genetski modificirane organizme koji se koriste kao hrana za životinje i hranu za životinje koja sadrži ili se sastoji od GMO-a natpis "genetski modificirana soja (MON-Ø4Ø32-6)", bit će u zagradama neposredno iza određenog naziva hrane za životinje, a alternativno te riječi mogu se navesti u bilješki spiska hrane za životinje, te slova moraju biti barem iste veličine kao i u spisku hrane za životinje;
    - b) za hranu za životinje proizvedenu od genetski modificiranih organizama natpis "proizveden od genetski modificirane soje (MON-Ø4Ø32-6)" bit će u zagradama neposredno iza određenog naziva hrane za životinje, a alternativno te riječi mogu se navesti u bilješki spiska hrane za životinje, te slova moraju biti barem iste veličine kao i u spisku hrane za životinje.
  6. U skladu s članom 24. stav (2) Pravilnika o uslovima i postupku izdavanja odobrenja za stavljanje genetski modificirane hrane i hrane za životinje prvi put na tržište Bosne i Hercegovine i zahtjevima koji se odnose na njihovu

- sljedivost i označavanje*, zabranjeno je stavljati na tržište proizvode koji su predmet ovog rješenja ako navedeni podaci iz tačke 5. ovog rješenja nisu prikazani jasno, čitljivo i na način da se ne mogu brisati na prapratnom dokumentu, ili, ako je to primjenjivo, na pakiranju na spremniku ili na njemu pričvršćenoj naljepnici/deklaraciji.
7. U skladu s odredbama člana 54. *Zakona o genetski modificiranim organizmima*, podnosilac zahtjeva dužan je prilikom rukovanja, prijevoza i pakiranja genetski modificiranih organizama popratnom dokumentacijom jasno obilježiti genetski modificirani organizam koji je namijenjen direktnom korištenju za hranu za životinje ili za preradu; naznačiti da nisu namijenjeni namjernom unošenju u okoliš/sjstvu, te navesti mjesto za pribavljanje dodatnih informacija.
  8. Subjekat u poslovanju s hranom za životinje iz tačke 1. ovog rješenja obavezan je voditi bazu podataka za period od pet godina od dana izvršenja svake transakcije u skladu s odredbama člana 51. stav (5) *Zakona o genetski modificiranim organizmima*.
  9. Odobrava se stavljanje na tržište hrane za životinje iz tačke 1. ovog rješenja na osnovu dostavljenih dokumenata i Mišljenja Vijeća za genetski modificirane organizme da predmetna hrana za životinje odgovara odredbama *Pravilnika o uslovima i postupku izdavanja odobrenja za stavljanje genetski modificirane hrane i hrane za životinje prvi put na tržište Bosne i Hercegovine i zahtjevima koji se odnose na njihovu sljedivost i označavanje*.
  10. Ovo rješenje važi pet godina od dana njegovog donošenja.
  11. Subjekat i hrana za životinje iz tačke 1. ovog rješenja upisuju se u Registar rješenja subjekata u poslovanju s hranom i genetski modificirane hrane za životinje Bosne i Hercegovine.
  12. Sve promjene koje nastanu u periodu važenja ovog rješenja, a koje se odnose na tačke 1., 2., 3., 4., 5., 6. i 7. ovog rješenja, subjekat u poslovanju s hranom za životinje iz tačke 1. ovog rješenja obavezan je dostaviti Agenciji za sigurnost hrane Bosne i Hercegovine.
  13. Za obnovu ovog rješenja potrebno je Agenciji za sigurnost hrane Bosne i Hercegovine podnijeti zahtjev u skladu s članom 22. *Pravilnika o uslovima i postupku izdavanja odobrenja za stavljanje genetski modificirane hrane i hrane za životinje prvi put na tržište Bosne i Hercegovine i zahtjevima koji se odnose na njihovu sljedivost i označavanje* najkasnije godinu dana prije prestanka važenja rješenja o odobrenju.
  14. Donošenje ovog rješenja o odobrenju ne umanjuje opću građansku i krivičnu odgovornost subjekta u poslovanju s hranom po pitanju hrane za životinje koja je predmet ovog rješenja.
  15. Ovo rješenje objavljuje se u "Službenom glasniku BiH".

Obrazloženje

Podnosilac zahtjeva Agropex d.o.o., ulica Obudovac br. 1, Obudovac, Šamac, Bosna i Hercegovina, podnio je zahtjev za odobrenje za stavljanje na tržište Bosne i Hercegovine genetski modificirane hrane za životinje koja sadrži genetski modificirani organizam odobren u skladu s važećim propisima Evropske unije Agenciji za sigurnost hrane Bosne i Hercegovine koji je zaprimljen pod brojem UP-1-50-4-21/15, od 27.7.2015.

Zahtjev je osnovan.

Vijeće za genetski modificirane organizme je na prvoj sjednici ostvarilo uvid i ocjenu dostavljene dokumentacije te je razmatralo navedeni zahtjev u skladu s članom 17a. *Pravilnika o uslovima i postupku izdavanja odobrenja za stavljanje genetski modificirane hrane i hrane za životinje prvi put na tržište Bosne i*

Hercegovine i zahtjevima koji se odnose na njihovu sljedivost i označavanje ("Službeni glasnik BiH", br. 78/12 i 62/15).

Podnosilac zahtjeva je uz zahtjev dostavio primjerak uplatnice o uplaćenju naknadi za podnošenje zahtjeva u skladu s Odlukom o visini posebne naknade za izdavanje rješenja o odobrenju za stavljanje na tržište genetski modificirane hrane i hrane za životinje ("Službeni glasnik BiH", broj 61/14).

U skladu s navedenim, Vijeće za genetski modificirane organizme je nakon razmatranja jednoglasno usvojilo Mišljenje da je navedeni zahtjev za odobravanje za stavljanje na tržište Bosne i Hercegovine genetski modificirane hrane za životinje koja sadrži genetski modificirani organizam odobren u skladu s važećim propisima Evropske unije osnovan, te da je u skladu s članom 17a. *Pravilnika o uslovima i postupku izdavanja odobrenja za stavljanje genetski modificirane hrane i hrane za životinje prvi put na tržište Bosne i Hercegovine i zahtjevima koji se odnose na njihovu sljedivost i označavanje*.

Vijeće za genetski modificirane organizme je u Mišljenju predložilo Agenciji za sigurnost hrane Bosne i Hercegovine donošenje Rješenja o odobrenju za stavljanje na tržište Bosne i Hercegovine genetski modificirane hrane za životinje koja sadrži genetski modificirani organizam odobren u skladu s važećim propisima Evropske unije, od subjekta Agropex d.o.o., ulica Obudovac br.1, Obudovac, Šamac, Bosna i Hercegovina.

Članom 19. *Pravilnika o uslovima i postupku izdavanja odobrenja za stavljanje genetski modificirane hrane i hrane za životinje prvi put na tržište Bosne i Hercegovine i zahtjevima koji se odnose na njihovu sljedivost i označavanje* određeno je da Agencija za sigurnost hrane Bosne i Hercegovine podnosiocu zahtjeva, ako ispunjava uslove, donosi rješenje o odobrenju za stavljanje na tržište genetski modificirane hrane za životinje uzimajući u obzir mišljenje Vijeća za genetski modificirane organizme, na period od pet godina koje se može obnoviti.

Članom 16. *Pravilnika o uslovima i postupku izdavanja odobrenja za stavljanje genetski modificirane hrane i hrane za životinje prvi put na tržište Bosne i Hercegovine i zahtjevima koji se odnose na njihovu sljedivost i označavanje* određeno je da se za izdavanje rješenja o odobrenju podnosi zahtjev u pisanoj formi Agenciji za sigurnost hrane Bosne i Hercegovine.

Članom 17a. *Pravilnika o uslovima i postupku izdavanja odobrenja za stavljanje genetski modificirane hrane i hrane za životinje prvi put na tržište Bosne i Hercegovine i zahtjevima koji se odnose na njihovu sljedivost i označavanje* određena je potrebna dokumentacija koja se dostavlja uz zahtjev ako je hrana za životinje koja sadrži genetski modificirani organizam, odobrena u skladu s važećim propisima Evropske unije.

Članom 24. *Pravilnika o uslovima i postupku izdavanja odobrenja za stavljanje genetski modificirane hrane i hrane za životinje prvi put na tržište Bosne i Hercegovine i zahtjevima koji se odnose na njihovu sljedivost i označavanje* određena su pravila za označavanje genetski modificiranih organizama koji se koriste kao hrana za životinje, hranu za životinje koja sadrži ili se sastoji od genetski modificiranih organizama i hranu za životinje proizvedenu od genetski modificiranih organizama.

Članom 51., 52. i 54. *Zakona o genetski modificiranim organizmima* određena je sljedivost, označavanje kao i rukovanje, prijevoz i pakiranje genetski modificiranih organizama kao i proizvoda koji sadrže ili se sastoje od genetski modificiranih organizama.

U skladu s navedenim, riješeno je kao u dispozitivu ovog rješenja.

Naknada za Mišljenje Vijeća za genetski modificirane organizme uplaćena u iznosu od 400,00 KM, naknada za izdavanje Rješenja za odobrenje za stavljanje na tržište uplaćena je u iznosu od 500,00 KM i naknada za upis u jedinstveni Registar GMO-a uplaćena je u iznosu od 30,00 KM u skladu s

odredbama Odluke o visini posebne naknade za izdavanje rješenja o odobrenju za stavljanje na tržište genetski modificirane hrane i hrane za životinje ("Službeni glasnik BiH", broj 61/14), u korist budžeta Bosne i Hercegovine.

Uputstvo o pravnom lijeku

Protiv ovog rješenja ne može se izjaviti žalba, već se može pokrenuti upravni spor kod Suda Bosne i Hercegovine u roku od 30 dana od dana njegovog dostavljanja.

Broj UP-1-50-4-21-7/15
30. oktobra 2015. godine

Direktor
Prof. dr. **Sejad Mačkić**, s. r.